

Vaikeat erotilanteet –työryhmä, Pirkanmaa, Kanta-Häme ja Etelä-Pohjanmaa

Aika	19.4.2018 klo 9-11.30
Paikka	Pikassos, neuvotteluhuone
Osallistujat	Nanna Miettunen, projektikoordinaattori (pj) Sari Miettinen, projektikoordinaattori (siht.) Teija Hautanen, Tays lasten oikeuspsykiatrisen työryhmä Anitta Kontukoski, perheoikeudelliset palvelut, Tampere Sirkku Rahikkala, perheneuvola, Tampere Jaana Vaittinen, Ensi- ja turvakoti, Perhekulma Puhuri, Tampere Irina Romu, Ensi- ja turvakoti, Hämeenkadun turvakoti, Tampere Eija Ala-Toppari-Peltola, Etelä-Pohjanmaan LAPE, Seinäjoki Elisa Ilmoniemi, Asianajotoimisto Roihu Oy, Tampere Riikka Meroma, Pirkanmaan kärjäoikeus Hanna-Maria Kilpinen, Lastensuojelupäivystys, Tampere
Poissa	Reija Latva, Tays perhe- ja pikkulapsipsykiatrian yksikkö

Asia	OT-keskus: Vaativat eropalvelut
1 Esittäytyminen	Käytiin esittäytymiskierros, keitä työryhmässä on ja miten kukin liittyy eropalveluihin.
2 Pirkanmaan LAPE	Nanna Miettunen esitteli Pirkanmaan LAPEn kehittämisalueita ja eropalveluiden kehittäjäryhmän tavoitteita. Liitteenä esitys-slidet.
3 Varsinais-Suomen Lupa auttaa -hanke	Nanna Miettunen esitteli Lupa auttaa -hankkeen (Varsinais-Suomen LAPE) toimenpide-ehdotukset vaativien erotilanteiden suhteen. Keskusteluun nousi mm kehityksellisen näkökulman tarpeellisuus eropalveluiden High conflict asiantuntija-ryhmään (eli esim työryhmään tarvittaisiin myös psykologi).
4 Keskustelua eropalveluiden kehittämisryhmässä nostetuista OT-kriteereistä	Kenen käsitteillä puhutaan? Esim. väkivalta, joka ei täytä rikosoikeudellisia kriteerejä, voi silti olla lapsen hyvinvoinnille ja kehitykselle äärimmäisen haitallista. Kriteeristöön hyvä nostaa myös tilanne, jossa palvelujärjestelmä ei pysty vastaamaan tarpeisiin ja ongelmanratkaisuun. Pitkään jatkuvat ja toistuvat huoltoriidat pitävät sisällään: <ul style="list-style-type: none"> • Toimijoiden neuvottomuus ja tehtyjen toimien vesittyminen • Käytännössä koskee toistuvia huoltoriitoja: prosessi käynnistetään uudestaan, kun edellinen päättyy tai jo kesken toisen prosessin. Konkretisoituu täytäntöönpanoriidoissa.

		<ul style="list-style-type: none"> • Lisätään kriteereihin myös "useita prosesseja", koska huoltoriidan lisäksi asianomaiset voivat olla lisäksi rikosprosessissa, lastensuojeluprosessissa ja oikeusprosessissa. Tällöin erityisesti tarvitaan mm koordinaatiota. <p>Huoltoriidan laajeneminen perheen ulkopuolelle</p> <ul style="list-style-type: none"> • Riitaa ylläpitävä voima voi olla tukihenkilöissä, suvussa tai yhteisössä (esim. uskonnolliset) <p>Ilmiöt vaino ja vieraannuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ilmiöinä vielä vieraita ja uusia, kaipaavat 1) määrittelyä ja tutkimusta, sekä käytännössä 2) tunnistamista, avaamista ja tiedon jakamista • Esim. vieraannuttamista ei käytännössä todenneta "tapahtumahetkellä". Vaatii kokonaisuuden ymmärrystä ja näkemystä, näkyy usein vasta jälkepäin, että tässä on selvästi ollut kyse "systemaattisesta vieraannuttamisesta". <p>Hyvä nostaa kriteereihin myös lapsen tilanne, psyykinen hyvinvointi ja reagointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lapsi voi olla lähtökohtaisesti terve, mutta alkaa oireilla vanhempien vaikeuksiin ja tilanteisiin. <p>Tarpeita tai haasteellisia tilanteita, joihin tarvitaan asiantuntijaryhmää ja kannanottoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ulkomailta asuvat vanhemmat, joiden valvottuihin tapaamisiin liittyy massiivisia järjestelyitä. • Yhteiskunnassa perusoletus on ydinperhe (esim kaikki koulujen lomakkeet) • Oikea-aikainen apu, mitä kukin tarvitsee missäkin vaiheessa; tiedon tulee olla helposti löydettävissä, oikea tieto oikeaan aikaan. • Kyky tunnistaa milloin on kyse eron jälkeisestä vainosta, ja milloin pitkittyneestä huoltoriidasta. • Lapset oireilevat vanhempien riitoja, ja käy lapsi tutkimuksissa ja hoidossa. Aikuisten riita säilyy taustalla. <ul style="list-style-type: none"> ○ Asiantuntijuutta kaivataan aikuisten ongelmiin. ○ Lapsen etu unohtuu aikuisten ongelmassa. ○ Focus vanhemmissa, että vanhemmille tarjotaan sovittelua ym. • Vanhemmuussuunnitelma varhain, jo ennen parisuhdepulmia.
5	Toimintasuunnitelma	<p>Työstetään syksyllä 2018 ehdotus OT-tason vaativien eropalveluiden asiantuntijaverkoston kokoonpanosta ja toimintamallista.</p> <p>Kokoukset: 20.8.2018 kello 9.00-11.30 ja 17.9.2018. kello 12-14.30.</p>
6	Seuraava kokous ja aihe	<p>Seuraava kokous 20.8.2018 klo 9.00-11.30 Pikassoksella.</p>